

De toekomst van de KBO Hoeven.

“Behouden wat goed is en door ontwikkelen waar nodig”

De toekomst van de KBO Hoeven.

Inleiding

KBO-afdeling Hoeven is een lokale senioren belangenvereniging met bijna 700 leden, in het dorp Hoeven van de gemeente Halderberge.

KBO Hoeven zet zich in voor de gezamenlijke (collectieve) en persoonlijke (individuele) belangen van senioren. Daarnaast organiseert de vereniging sociale- en culturele activiteiten. Op deze wijze wil de vereniging de zelfredzaamheid, zelfstandigheid en het kunnen behouden van de regie over eigen leven bevorderen. Het doel is om zo lang mogelijk actief te kunnen blijven deelnemen aan de samenleving.

Ontwikkelingen

Zowel het bestuur van KBO Hoeven als de werkgroep Belangen Behartiging (BB) is zich bewust dat er op verschillende beleidsterreinen sprake is van ontwikkelingen bij en van ouderen, die het nodig maken om steeds na te denken over de toekomst en het belang van ouderen in Hoeven.

Denk hierbij aan de (dubbele) vergrijzing van de samenleving; het beschikbaar en betaalbaar houden van de ouderenzorg; het betaalbaar en beschikbaar krijgen van passende (zorg) huisvesting voor ouderen; de behoefte van ouderen om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen en functioneren.

Landelijke studies

In diverse landelijke studies zijn de gevolgen van de ontwikkelingen beschreven. Enkele belangrijke feiten en conclusies zijn hieronder in deze notitie samengevat.

Bijkomende omstandigheden bij KBO Hoeven

KBO Hoeven gaat medio 2025 verhuizen naar een nieuwe locatie ("de Kerk") wat een verandering zal geven in beleving en samenwerking ten opzichte van nu in ons "eigen huis".

Daarnaast zullen binnen nu en 1 à 2 jaar zeer ervaren bestuurders het stokje gaan overdragen.

Al het bovenstaande maakt het nodig dat we als KBO moeten gaan nadenken over de toekomst van onze KBO. Een KBO Hoeven 2.0!

De opdracht

De opdracht luidt als volgt:

Gelet op de landelijke-, regionale- en lokale beleidsmatige ontwikkelingen en de te verwachten organisatorische veranderingen binnen KBO Hoeven, wil het huidige bestuur - geadviseerd door de leden van de BB - komen tot de volgende opdracht:

1. Welke beleidsmatige ontwikkelingen voorzien we en wat betekent dit voor KBO Hoeven?
2. Wat betekent de verhuizing van de huidige locatie naar de kerk voor KBO Hoeven?
3. Wat betekent het voor de organisatie en het besturen (governance) van KBO Hoeven dat de komende 2 jaar meerdere ervaren bestuursleden gaan stoppen met hun bestuursfunctie? Hoe vinden we nieuwe bestuursleden? Welke organisatievorm past het best voor de toekomst? Wat is daarvoor nodig?
4. Stel een Denktank samen om invulling te geven aan punt 2 en 3.

Werkgroep

Een werkgroep, bestaande uit 11 leden, heeft zich gebogen over de opdracht. De werkgroep heeft zich opgesplitst in drie groepen die zich bezighielden met drie kernvragen:

- 1. Beschrijf de missie en de visie voor de toekomst**
- 2. Beschrijf de gewenste organisatiestructuur (de governance)**
- 3. Maak een communicatieplan om leden te behouden en nieuwe leden te krijgen**

Deze drie onderdelen zijn hierna uitgewerkt in:

- 1. Visie, missie en kernactiviteiten**
- 2. Organisatiestructuur en werving**
- 3. Communicatieplan**
- 4. Speerpunten voor de komende 5 jaar.**

1. Visie, Missie en kernactiviteiten.

Conclusies uit landelijke rapporten

Volgens het rapport van de Staatscommissie "Demografische ontwikkelingen 2022 tot 2050" uit januari 2024, zal het aantal inwoners in Nederland vanaf 65+ toenemen van nu 20% naar 35% in 2050.

Het aantal leden van KBO-Hoeven is nu ongeveer 10% van het aantal inwoners van Hoeven.

Conclusie: Ongeveer de helft van de senioren in Hoeven is lid van de KBO.

Men gaat uit van de leeftijd 65+. Mensen leven gemiddeld nog ruim 20 jaar in goede gezondheid, waarvan hoogopgeleide mensen 16,4 jaar en laagopgeleide nog 10,7 jaar. Onze belangrijkste doelgroep zijn de senioren in het 3de deel van hun leven (levensfase). Mensen in de 4de levensfase kunnen minder goed voor zichzelf zorgen (zelfredzaamheid) en zijn afhankelijk van de zorg.

Conclusie: De belangrijkste doelgroep van de KBO-Hoeven zijn de senioren in de 3de levensfase - en die dus zelfredzaam zijn - in de leeftijd tussen 65 en 85 jaar. Ongeveer 80% van de leden valt binnen deze leeftijdsgroep.

Het inkomen van de senioren in Nederland in de 3de levensfase is bij 25% van hen minder dan 21.500 euro en bij 25% meer dan 44.500 euro. 50% heeft een inkomen hier tussenin.

Conclusie: In Hoeven zal dat niet veel anders zijn.

Onze levens zijn sterk veranderd. Door toenemende persoonsgerichtheid (individualisering), emancipatie van de vrouw en sociale mobiliteit - mede ten gevolge van onderwijs - maken mensen in hun leven hun eigen keuzes. De rol van de kerk is door het minder verbonden zijn met de kerk/geloof (secularisering) minder belangrijk geworden.

Conclusie: Ook in Hoeven zien wij hetzelfde beeld.

Het rapport uit 2023 van de 'Raad voor Volksgezondheid en Samenleving' maakt, voor senioren in de 3de levensfase, een verdeling in 3 belangrijke punten (kernwaarden):

- * **Zelfredzaamheid (autonomie)**, dus het zelf kunnen bepalen hoe dat men kan/wil leven.
- * **Verbondenheid**, betrokken zijn bij andere mensen, het hebben van sociale contacten.
- * **Ertoe doen**, het gevoel hebben dat men mee kan doen, nog van betekenis is.

Conclusie: Deze kernwaarden zijn de uitgangspunten voor de visie van KBO Hoeven

Het Sociaal Planbureau maakte in een rapport uit 2020 een verdeling in een drietal uitdagingen waarmee senioren moeten kunnen omgaan om gelukkig te worden:

- toenemende kwetsbaarheid, zowel geestelijk alsmede lichamelijk,
- eenzaamheid
- zingeving.

In het boek “Het Goede leven” van Prof. Dr. Govert Buijs en anderen wordt een verdeling gemaakt in 5 **aandachtsgebieden** (domeinen). Onderzoekers benoemen naast de 3 kernwaarden: kwetsbaarheid, eenzaamheid en zingeving een tweetal voorwaarden: **goede** leefomgeving en **beschikbaarheid van** maatschappelijke organisaties (instituties).

Conclusie: KBO Hoeven ziet het als zijn missie om voor zijn belangrijkste doelgroep, de senioren in de 3de levensfase uit Hoeven op 5 domeinen een bijdrage te kunnen leveren:

kwetsbaarheid, eenzaamheid, zingeving, leefomgeving en de instituties.

1.1. Visie

KBO Hoeven is een organisatie die erop gericht is dat alle Hoevense senioren vanaf 55 jaar een gelukkig en gezond leven mogen hebben. KBO Hoeven houdt daarvoor oog op de maatschappelijke- en politieke ontwikkelingen op het gebied van welzijn, veiligheid, inkomen, wonen en zorg. De aandacht ligt daarbij vooral op de ontwikkelingen in onze directe lokale-, gemeentelijke- en regionale samenleving

Kernwaarden:

- **Zelfredzaamheid**
- **Verbondenheid**
- **Ertoe doen**

1.2. Missie

KBO Hoeven wil in zijn missie gericht zijn op het ondersteunen, behouden en versterken van de positie van de senioren in Hoeven, in hun directe persoonlijke- en maatschappelijke omgeving op het gebied van welzijn, veiligheid, inkomen, wonen en zorg, zoals verwoord in de visie.

Kernactiviteiten:

- 1. Ontmoetingen**
- 2. Persoonlijke (Individuele) belangenbehartiging**
- 3. Gezamenlijke (Collectieve) belangenbehartiging**

KBO Hoeven vindt het belangrijk dat iedereen zoveel mogelijk kan deelnemen aan de activiteiten.

Voor organiseren en het inzetten van mensen bij de activiteiten heeft KBO Hoeven een bestuur, diverse commissies en een groot aantal vrijwilligers.

1. Ontmoetingen

KBO Hoeven organiseert ontmoetingen voor en tussen leden en zo nodig ten behoeve van alle senioren in ons dorp (onze gemeenschap) op het gebied van:

a) Ontspanning

kienen, kaarten, keuvelen, biljarten, filmavonden, reizen en/of excursies, bingo, computerclub, schilderen/tekenen, schaken

b Sport en spel (vitaliteit)

gymnastiek, wandelen, fietsen, zwemmen, jeu de boules, yoga, koersbal, walking football

c) Gezondheid

maaltijden, AED-cursussen, valpreventie

d) Zingeving

kerkdiensten, thema- en discussiebijeenkomsten

2. Individuele belangenbehartiging

Persoonlijke (Individuele) belangenbehartiging wordt binnen KBO Hoeven gedaan door middel van voorlichting, ondersteuning en verwijzing. Onder andere wordt dit gedaan op het gebied van:

a) WMO (inkomen), woningaanpassing, speciaal personenvervoer

b) Computer (digitale) vaardigheden

c) Belastingen

3. Gezamenlijke (Collectieve) belangenbehartiging

Hiervoor worden contacten aangegaan en onderhouden met collega (senioren) verenigingen, de gemeente Halderberge en diverse organisaties zoals lokale huisartsenpraktijk, Kruiswerk, Surplus, Kroonestede, Samenstichting, Woonkwartier op het gebied van:

a) (Sociale) veiligheid

b) Woningen voor senioren

c) Leefomgeving met winkels, horeca en overige voorzieningen

d) Zorg

e) Welzijn

De bestaande samenwerking met Surplus en ook de wijkzuster is uniek en moet naar de toekomst toe behouden blijven. Verder zal oog moeten zijn voor een goede balans in belangen van KBO Hoeven en algemene belangen.

1.3 Aanbevelingen voor de toekomst

- Wat goed is behouden we.
- Daarnaast zal in de komende jaren - in het belang van alle senioren in Hoeven en de leden van KBO Hoeven in het bijzonder - de nadruk komen te liggen op versterking en goede samenwerking op het gebied van gezamenlijke/collectieve belangenbehartiging.
Verbinding en Samenwerking zijn hiervoor belangrijke kernwaarden van KBO Hoeven.

2. Organisatiestructuur en werving

2.1. Inleiding.

In 2022 heeft het bestuur zich al gebogen over de vraag hoe de organisatie van KBO Hoeven naar de toekomst toe geborgd kan worden. Aanleiding hiervoor was onder meer de vergrijzing van bestuur in leeftijd en periode van bestuurslidmaatschap. De aanbevelingen van destijds worden nog steeds onderschreven, waarbij kan worden geconstateerd dat er de afgelopen 2 jaar al gedeeltelijk invulling is gegeven aan een aantal aanbevelingen. Zo vindt er al verjonging plaats van het bestuur en functies en taken zijn verdeeld. Elk bestuurslid is eindverantwoordelijk en aanspreekpunt voor een werkgroep of activiteitengroep. Een kleiner bestuur vraagt wel om de organisatiestructuur strak tegen het licht te houden.

2.2. Aanbevelingen toekomstige organisatie / bestuur / kader.

2.2.1. Compacter bestuur.

Het doorgroeien naar een compacter bestuur is geen doel op zich maar past wel bij de kernactiviteiten van de missie. Hierbij geldt als uitgangspunt dat doorgroeien naar een compacter bestuur een groeimodel is, dat langs natuurlijke weg zal en moet verlopen.

2.2.2. Beschrijven van profiel / taakbeschrijvingen bestuursleden.

In het verlengde van punt 2.2.1. is het wenselijk scherp te kijken naar functies en taakbeschrijvingen.

Belangrijk is om geen overlap te hebben in taken, maar wel is het nodig dat elk bestuurslid een back up heeft. Dit borgt de kwetsbaarheid.

Op de website kunnen de profielen en de taakbeschrijvingen van het bestuur geplaatst worden. Dit geeft duidelijkheid aan de leden wie men voor welke activiteit kan benaderen.

2.2.3. Heldere relatie bestuur en coördinatoren werkgroepen / activiteiten

Het is belangrijk dat alle werkgroepen / activiteiten een coördinator of “trekker” hebben met back up. Tevens dient aan werkgroepen een vast aanspreekpunt vanuit het bestuur gekoppeld te zijn. Dit is in lijn met zoals KBO-Hoeven nu ook is georganiseerd.

Als we (op termijn) gaan doorgroeien naar een compacter bestuur is clustering en herpositionering van werkgroepen nodig.

Voor de korte termijn verdienen de volgende werkgroepen bijzondere aandacht:

- a. Versterking Werkgroep beheer en facilitair;
- b. Versterking Werkgroep redactie Bode en uitbreiding met ICT en communicatie en PR

2.2.4. Werving

Uit de gegevens van ons ledenbestand zien we dat het overgrote deel van de leden ouder is dan 75 jaar. (60%). De aanwas van jonge senioren uit Hoeven is een lastig en taai proces. Verschillende factoren liggen hieraan ten grondslag. Denk aan de verhoging van de pensioenleeftijd naar 67 jaar en de andere invulling door jonge senioren van hun vrije tijd. Maar ook speelt het imago van de KBO een belangrijke rol. We willen de komende jaren ons sterk maken voor werving van jonge senioren door:

- a. De beeldvorming aan te passen door;
 - Uitdragen dat de KBO een levendige vereniging is.
 - Actief uitdragen dat je vanaf 55+* lid kan worden.
 - Uitdragen dat de activiteiten divers zijn en er voor eenieder wat wils is.
 - Nieuwe activiteiten organiseren mocht daar behoefte aan zijn.
 - Meer activiteiten ook buiten werktijden mogelijk maken.
 - Meer bekendheid geven aan activiteiten met daaraan gekoppelde kosten.

**Volgens de definitie die in Nederland gebruikt wordt ben je senior vanaf 55 jaar.*

- a. Ledenwerving ging altijd automatisch door mondelinge reclame. Deze manier is in deze tijd minder van toepassing. Voorgesteld wordt om verschillende wijzen van ledenwerving toe te passen.
 - Zichtbaarheid als KBO binnen het dorp Hoeven vergroten Billboards o.i.d.?
 - Organiseren enquête onder senioren in Hoeven in de leeftijdsklasse 50-70 jaar.
Mogelijke vragen;
 - Onderzoek naar wat voor activiteiten, cursussen, projecten behoefte is
 - Hoe en wanneer activiteiten moeten plaatsvinden, bv. avonduren
 - Bredere inzet van sociale media (met name voor de nieuwe doelgroep).
 - Website up-to-date houden.
 - Nieuwe naam en nieuw logo (in verlengde KBO-Brabant of nieuw).
 - Wellicht KBO-bode nog iets levendiger, kleur, foto's.
 - Promo-filmpje KBO-Hoeven maken.

3.Communicatieplan

Communicatie is een breed begrip. Communicatie wordt vaak ook gekoppeld aan (digitale) informatievoorziening. Goed communiceren en informeren is vaak heel moeilijk. Hoe breng je een boodschap over én hoe bereik je de mensen.

Maar het is evident dat communicatie super belangrijk is.

Op dit moment hebben we een website en wordt maandelijks de Bode uitgebracht, zowel fysiek als digitaal. Op zich zijn dit zeer waardevolle middelen om te communiceren en informatie over te brengen. Die moeten we ook behouden.

Met name het toepassen van de ICT-techniek om communicatie-uitingen mogelijk te maken is sterk geconcentreerd op één persoon. Dit maakt de KBO kwetsbaar, dus is extra back-up nodig.

Het belang van goede communicatie en ICT maakt het nodig dit naar de toekomst toe goed te borgen. Hierbij denken we aan het instellen van een bredere werkgroep waarin in ondergebracht worden:

- De redactie van de Bode
- Het beheer van de website en social media
- Pr-activiteiten
- ICT beheer

Verder hebben we anno 2025 te maken met een scala aan nieuwe manieren waarop je (digitaal) kunt communiceren.

Aanbevolen wordt om t.a.v. de inzet van communicatiemiddelen de komende jaren de volgende acties uit te rollen:

- Meer publiceren van specifieke activiteiten in de Halderbergse bode.
- Bredere bekendheid geven in de Halderbergse bode en op de website van bestuursstaken en namen van contactpersonen bij de activiteiten.
- Inzet andere/ meerdere sociale media.
- Samenwerken in communicatie met Stg. Podium / gezamenlijke website.
- Bekendheid geven aan het bestaan van een vertrouwenspersoon.

4. Speerpunten voor de komende 5 jaar

Tot slot: deze notitie bevat aanbevelingen/speerpunten van de werkgroep Toekomst van de KBO Hoeven aan het huidige bestuur.

Voorstel is de aanbevelingen over te nemen en in hoofdlijnen als koers voor de komende jaren te presenteren op de ALV van 20 maart 2025.

Vervolgens kunnen we aan de slag met de aanbevelingen waarbij de huidige 2 bestuursleden die zitting hebben in de werkgroep het initiatief nemen om te komen tot een plan van aanpak.

Hoeven, februari 2025

De werkgroep Toekomst KBO Hoeven.

Marja van Berkel

Ton van Boven

Jack Koevoets

Kees Kouters

Cees Martens

Fons Pijnen

Ries Rommens

Jos Vermunt

Lia Vonk

Jan Zagers

Toos van Zimmeren

Bijlage 1. Samenvatting van de aanbevelingen.

Bijlage 2. Samenstelling bestuur 1-1-2025

Bijlage 1.

Samenvatting aanbevelingen werkgroep toekomst KBO Hoeven.

- Wat goed is behouden we.
- nadruk op versterking en goede samenwerking op het gebied van gezamenlijke/collectieve belangenbehartiging.
- Langs natuurlijke weg doorgroeien naar een compacter bestuur.
- Heldere functie en taakbeschrijvingen bestuursleden.
- Heldere beschrijving van de relatie bestuur en coördinatoren werkgroepen / activiteiten.
- Op de korte termijn extra aandacht voor de werkgroep 'beheer/facilitair'.
- Op korte termijn extra aandacht voor de borging van beheer ICT door het ontwikkelen naar een bredere werkgroep 'communicatie/ICT/PR'.
- Komen tot verandering in beeldvorming/ imagoverbetering.
- Aanvullend andere manieren van werven van jonge senioren.
- Gebruik meerdere social media.
- Meer gebruik van de Halderbegse bode voor communicatie.
- Samenwerken in PR met Stg. Podium.
- Komen tot een plan van aanpak ter uitwerking.

Bijlage 2. Bestuurssamenstelling KBO Hoeven 1-1-2025

Naam	Functie	Periode bestuurslid in jaren	Leeftijd
Ad Wijnen	Voorzitter	20	83
Ton van Boven	Secretaris	3	71
Theo Bijl	Penningmeester	4	73
Nic van Dongen	Bestuurslid / activiteiten	18	80
Piet van Oosterhout	Bestuurslid / beheer-facilitair	14	76
Gerda Braspenning	Bestuurslid / beheer-facilitair	16	82
Twink Lepoole	Bestuurslid / coll.activiteiten	13	84
Harrie van Beers	Bestuurslid / activiteiten	4	73
Cees Martens	Bestuurslid / vice voorzitter	1	67
Henny van Rijsbergen	Aspirant bestuurslid		66